

Pildistamine looduses

Urmas Tartes
<http://www.hot.ee/utartes/>
urmas.tartes@hotmail.ee
EestiFoto Loeng
Tänuõnad: Arne Ader jpt.

1

Millest räägime?

- Looduses pildistamisel põhilisest
 - Loodusfoto ja eetika
 - Valgustingimused ja filmi ulatus
 - Erineva fookuskaugusega objektiviide kasutamisest
 - Aparaadi stabiilsuse tagamine
 - Kompositsioon
 - Pildistamistehnikad
- Vaatame ja kommenteerime pilte
- Teeme ise ka pilte

2

Kus on loodusfoto?

3

Loodusfoto mõiste

International Federation of Photographic Art

Loodusfotograafia kujutab elusaid, kodustamata loomi ja metsikuid taimi nende looduslikus elupaigas, geoloogiliste ja teiste looduslike nähtuste mitmekesisust **Loomulik** putukatest jäämägedeni.

Kodustatud, puuris või mistahes muul moel piiratud liikumisvabadusega loomade **Vägivald** fotod või ka kultuurtaimede fotod on sobimatud.

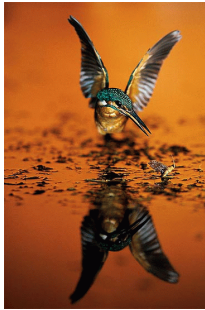
Inimtegevuse kujutamine fotodel on lubatud vaid selliste loodusobjektide puhul, näiteks kodukakud või toonekured, kes on kohastunud elama inimeste poolt muudetud keskkonnas, või loodusjõudude, nagu keeristormide või tõusulainete poolt tehtud kahju taastamisel. **Inimene!?**

Sõltumata kasutatavast materjalist peab fotograaf esitama autentse kujutise. Mistahes algse kujutise töötlemine ja muutmine peab piirduma üksnes minimaalse tehniliste rikete retušeerimisega ja ei tohi muuta kujutatu sisu. **Aus**

Lisaks eeltoodud põhimõtetele peavad kõik loodusfotograafid alati püüdlema **Looming** parima kunstilise tulemuse poole.

4

Kas on loodusfoto?

National Geographic, Mai 2003

5

Kas on loodusfoto?

Storybook Wolf, Jose Luis Rodriguez

6

Valgusekujundamine

Nussa Super Plus välklambi pehmekarp v. 1.0

Välklamp otse

Välklamp 20mm ja softbox

Välklamp ja softbox

16

Valguse kujundamine

Novoflex Unimarm

17

Valgusekujundamine

Kui valgus pole sobiv?

- Hajuti, valge vihmavari (Lastolite Mini Trigrip diffuser)
- Peegeldid (nt. papile kleebitud kortsus foolium)
- UV filterid (eriti mägedes, mere ääres, töötab ka kaitsena)
- Polarisatsioonifiltrid
- Kiifiltrid (ise ei kasuta)

Foto: Aime Ader

18

Väldime värinaid

Kõige olulisem uduste pildite põhjus on aparadi ja/või objekti liikumine säritamise ajal.

- Tuulevaikne ilm
 - Objekti paigal hoidmine
- Stabiilne aparadi hoidmine
 - Käest praktiliselt võimatu
- Stabiisaator
 - Objektiivid
 - Vaid 1 makroobjektivi (EF 100mm f/2.8L USM IS Macro)
 - Micro Nikkor 105 mm VR ei tööta 1:1)
 - Stabiisaatoriga kaamerad
- "Külmutamine" säriajaga
 - Välklamp
- Statiivi kasutamine
- Peegli eellukustamine

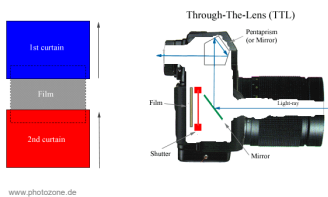

Foto: Inga Tates

19

Peegliellukustamine

Kõikidel peegelkaameratel tuleb enne katiku avamist valgusteel teemaldada peegel.

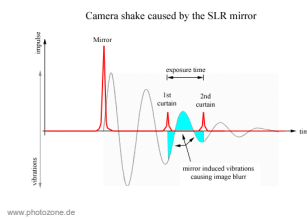

www.photazone.de

20

Peegliellukustamine

Kõikidel peegelkaameratel põhjustab peegli liikumine vahetult enne katiku avamist kaamera väikese vibratsiooni säritamise ajal.

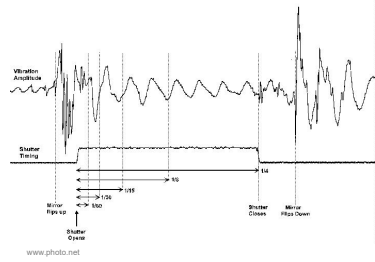

www.photazone.de

21

Peegliellukustamine

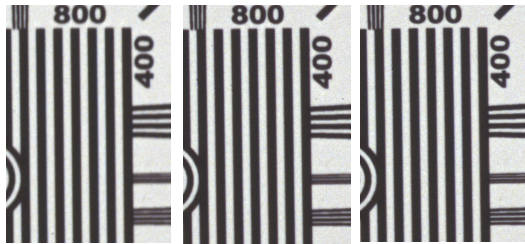
Kõige värinatundlikumad säriajad on 1/60-1/4 s, kuid ka teistele aegadele on mõju olemas.

22

Peegli eellukustamine

Uus võimalus - Live view!?

Käega päästetud

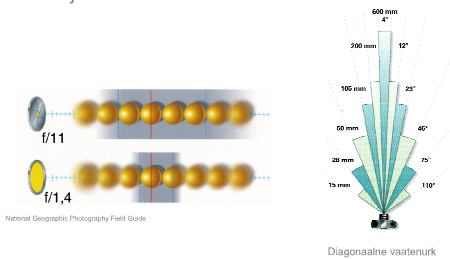
Kaugavaja

MLU ja kaugavaja

23

Fookuskaugusjateravusulatus

Midapikemafookuskaugusegaobjektiiiv, sedaväiksem vaatenurkjateravusulatus

Kõik kehtib, kui pildistame erinevate objektiviidega sama kaugelt.

24

Fookuskaugus ja pildi lugu

Kui pildistatav objekt on kaadris sama suurelt, on teravusulatus ühesugune sõltumata kasutatavast fookuskaugusest.

25

Kompositsioon

On kolm universaalset ja väga lihtsat põhimõtet, mida pildistamisel tuleb jälgida

- Tunne oma objekti
- Keskenda tähelepanu objektile
- Lihtsusta

Pane pildi sisse lugu ja lumm!

26

Enne päästikule vajutamist...

- Kas ma olen valinud võimalikest objektidest kõige parema?
- Kas objekt on piisavalt hästi valgustatud?
- Kas objekti taust on sobilik ega juhi tähelepanu kõrvale?
- Kas ma olen pildi meeldivald komponerinud?
- Kas ma olen kõigis eelnenud küsimustes kindel?

27

Pildistamisõhnikast

Väikelohutus

Internet

Minu esimene kaamera, 1970-d.

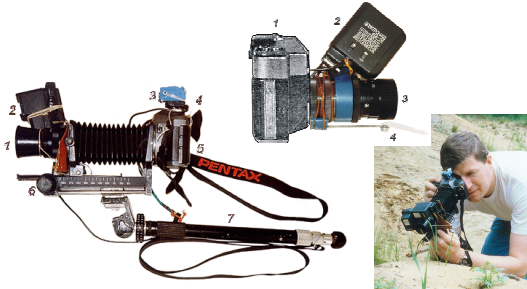

Foto: Lembit Tartes

28

Pildistamisõhnikast

Väike lohutus 2

Minu esimesed makrosüsteemid 1987-2001

Foto: Toomas Tartes

29

Pildistamise tehnikast

Minu fotokoti sisu ühendab lähi- ja maastike pildistamine

- Seljakott Lowe Pro Trekker 600 AW
- Koos sisuga > 21,5 kg
- Abivahendid eraldi kohvris

Foto: Inga Tartes

30

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan kitsastes oludes?

- Canon EF 50mm f/2,5 Compact Macro
 - Suurendus 0,5 (1:2)
 - Vähim pildistamiskaugus 23 cm
- Vaherõngas EF25
 - Mastaap 1:1

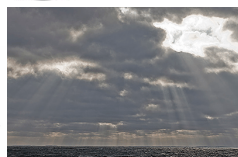
31

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan tillukesi elukaid?

EF 100mm f/2,8 USM – EF 100mm f/2,8 IS USM

- Canon EF 100mm f/2,8L Macro IS USM
 - Suurendus 1 (1:1)
 - Vähim pildistamiskaugus 30 cm
- Vaherõngas EF 25: 1.39x -0.26x
 - Statiivikrae
- Valgusvarjuk ET-73
 - Lisalääts 250D (+EF 25= kuni 2x)

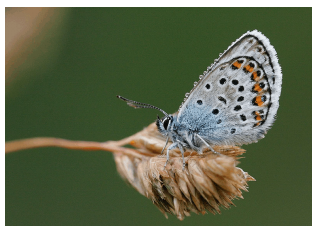

32

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan kartlikke elukaid?

- Canon EF 180mm f/3,5L Macro USM
 - Suurendus 1 (1:1)
 - Vähim pildistamiskaugus 48 cm
- Lisalääts 500D
- Ekstender EF 1,4xII
 - Mastaap 1,4:1

33

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan eriti tillukesti elukaid?

- Canon MP-E 65mm f/2.8 1-5x Macro
 - Suurendus 1-5 (1:1 kuni 5:1)
 - Valgusvarjukiit hakati äsja tootma
- Macro Ring Lite MR-14EX
- Ekstender EF 1,4xII (7:1)

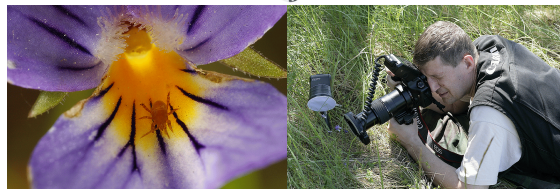

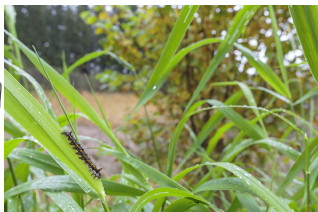
Foto: Arne Ader

34

Pildistamise tehnikast

Millega elukate ümbrust ja muid mõnusaid vaateid

- Canon EF 24mm F2,8 IS USM
 - Suurendus 0,23x
 - Vähim pildistamiskaugus 20cm
 - Lisalääts 250D
 - Vaherõngad EF 12 ja EF 25
 - Valgusvarjuk EW-65B

35

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan kaldus objekte?

- Canon TS-E 90mm f/2.8
 - Suurendus 0,29
 - Vähim pildistamiskaugus 50 cm
- Lisalääts 250D
- Vaherõngas EF25

Foto: Inga Tartes

36

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan mastaapseid asju ja elukate ümbrust?

- Canon TS-E 24mm f/3,5L II
 - Suurendus 0,34
 - Vähim pildistamiskaugus 21 cm

37

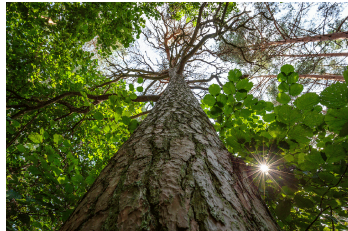
Pildistamise tehnikast

Millega pildistan mastaapseid asju ja elukate ümbrust?

- Canon EF 16-35mm f/4,0L IS USM
 - Suurendus 0,23
 - Vähim pildistamiskaugus 28cm
 - Asendas 17-40

EF 17-40mm f/4,0 - EF 20mm f/2,8 - EF 17-40mm f/4,0 - EF 16-35mm

38

Pildistamise tehnikast

Kui lähedale minna ei saa või ei taha?

- Canon EF 100-400mm f/4,5-5,6L IS USM II
 - Suurendus 0,31 (400mm juures)
 - Vähim teravustamiskaugus 98 cm
- Vaherõngas EF 12 (0,38-0,03)
- Vaherõngas EF 25 (0,46-0,07)
- Ekstender EF 1,4xII

EF 100-400mm f/4,5-5,6L IS USM - II

Foto: Saale Tartes

39

Pildistamise tehnikast

Millega pildistan muid asju?

EF 28-135mm F/3,5-5,6 IS USM –EF 24-70mm f/2,8L USM

- Canon EF 24-70mm f/2,8L USM
 - Suurendus 0,29 (70mm juures)
 - Vähim pildistamiskaugus 38cm/130cm

Foto: Inga Tartes

Foto: Urmas Tartes

40

Pildistamise tehnikast

Mille külge objektiivid keeran?

- Canon EOS 5D Mark III
- Lexar ja Sandisk CF ja SD
 - Kokku mälukaarte <100Gb

Film: Zenit TTL –Pentax 30t –EOS 30 –EOS 1v
Digi: 20D –5D –5D Mark II –5D Mark III

Foto: Inga Tartes

13.12.2008 - 01.04.2012 5D Mark II 24318 klõpsu

41

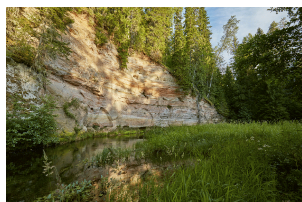
Pildistamise tehnikast

Mille külge objektiivid keeran?

- Canon EOS 5Ds R
- Kaks keret täiendavad üksteist

Film: Zenit TTL –Pentax 30t –EOS 30 –EOS 1v
Digi: 20D –5D –5D Mark II –5D Mark III + 5Ds R

42

Pildistamise tehnikast

Mis on alati taskus ja käib vajadusel vee all?

- Canon PowerShot G1x Mark II
- Allveeboks WP-DC53

Powershot A85 -S3 -G10 -G1x -G1x Mark II

43

Pildistamise tehnikast

Kui tahan toetada?

- Monopood putukate pildistamisel
- Gitzo Explorer (asendas Manfrotto 055Pro)
 - (jalad spagaati, 180 kraadi laiali)
- Manfrotto 468MGRC2 kuulpea
- Makrokelk
 - Micro positioning plate 454
 - Novoflex Focusing Rail L
- Ministatiivid välkudele
- Kaugavajad
 - RC-6
 - TC-80N3
 - Hähnel raadiopäästik
- Põlvepehmedused

44

Pildistamise tehnikast

Teised abivahendid

- Nurk pilditsija C
- Märkmik ja pliiats
- Tööriist
 - Victorinox Climber
 - Multitool Leatherman Juice CS4
- Tilluke kruvikeeraja (priilipoest saab)
- Optika puhastusvahendid
- Kasutusjuhendid
 - eneloop
 - eneloop
- GPS (Geotagging)
- Varuakud
- Binokkel Minox BR 10x42
- Pontšo

45

Pildistamise tehnikast

Taskulambid

■ Taskulambid

- ▶ Fantasea Nano Focusing Light - fookuseerimiseks pimedas
- ▶ Led Lenser T7 ja M7 - maalinguteks (M7 on kotis)
- ▶ LedLenser H7 - tee vaatamiseks

46

Pildistamise tehnikast

Assitendid

- Teine inimene - suurepärane!
- McClamp
- Wimberly Plamp

McClamp

Foto: Arne Adler

Plamp

47

Pildistamise tehnikast

Laadijad jt. abivahendid

■ HPRC 2500

- ▶ Laadijad
 - AA ja AAA
 - G1x
 - 5DMIII
- ▶ 24-70L
- ▶ Kruvikeerajate komplekt
- ▶ Taskulambid
- ▶ Puhastusvahendid
 - Visible dust
- ▶ 1 väiklamp
- ▶ Tagavaraakud (taskulampidele)
- ▶ Tagavarapatareid
- ▶ Tester

48

Digipimik

Arvutid

■ Lauaarvuti (kast al. 2011)

- Intel i5
- 16 Gb RAM
- 4 x HDD (suurim 4 Tb)
 - WD RE
 - Seagate
- NVidia Quadro K620
- Eizo ColorEdge CS270 27" (2560x1440)

■ Sülearvuti (2015<)

- Dell Precision M4800
- Intel i7
- 16 Gb RAM
- SSD + välised
- NVidia Quadro K2100M
- 4K IGZO display 15.6" (3840x2160)

49

Digipimik

Tarkvara (väga Pro!)

■ Windows 10 Pro 64-bit

■ Fototöötlus

- Adobe Photoshop CS6
- CaptureOne Pro 9
- Digital Photo Professional
- Photomatics Pro (HDR)
- Helicon Focus (DOF stacking)
- Breeze Systems
 - Breeze Browser Pro
 - Downloader Pro (geotag!)

■ Sony Vegas Pro 12 (videotöötlus)

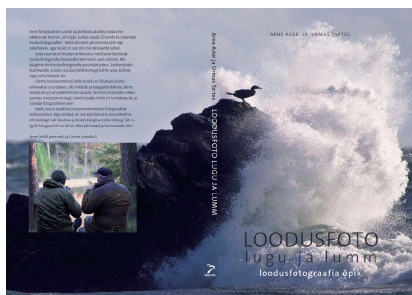
■ IMatch (andmebaas)

■ PicturesToExe (esitlused)

■ Kõik on sama laua- ja sülearvutis

50

Kirjandust

Arne Ader, Urmas Tartes. Loodusfoto lugu ja lumm. Varrak, 2009.

51

